

BULETIN INFORMATIV

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE

Legislație și noutăți din domeniul juridic

nr. 37 din 19.01.2026

ANUNȚURI

RESURSE ELECTRONICE

MATERIALE PENTRU STUDIU INDIVIDUAL

**ADMITEREA
la instruire și susținerea
examenului
în temeiul vechimii în
muncă**

BULETINUL INFORMATIV AL INSTITUTULUI NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI – O NOUĂ RESURSĂ PENTRU COMUNITATEA JURIDICĂ

Buletinul informativ al Institutului Național al Justiției este o inițiativă aflată în continuă dezvoltare, dedicată judecătorilor, procurorilor, audienților și tuturor profesioniștilor din domeniul dreptului.

În etapa actuală, buletinul oferă o selecție structurată de informații juridice relevante, reunite în mai multe rubrici tematice. Fiecare ediție urmărește să prezinte conținutul într-un format concis și accesibil.

Buletinul Informativ este publicat săptămânal pe site-ul nostru, cu posibilitatea [abonării/dezabonării](#) la notificări prin e-mail. Toate edițiile [sunt disponibile online](#), facilitând astfel consultarea lor oricând este necesar.

Vă invităm să urmăriți evoluția acestei inițiative și să ne împărtășiți sugestiile dumneavoastră pentru a o adapta cât mai bine nevoilor comunității juridice [AICI](#).

MODIFICĂRI LEGISLATIVE/NORMATIVE

- Guvernul a modificat *Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 940/2023. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).
- Executivul a actualizat *anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară*. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).
- Comisia Națională a Pieței Financiare a adoptat *Regulamentul cu privire la documentul de informare privind produsul de asigurare*. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).

CENTRUL DE INFORMAȚII JURIDICE

MD-2004, Republica Moldova, Chișinău, str. S.Lazo, 1

(+373 22) 233 067

inj@inj.gov.md

www.inj.md

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Prin **Decizia nr. 183 din 11 decembrie 2025**, Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmelor „condițiilor de bază” și „în toate cazurile” din articolul 74/1 alin. (1) din Codul contravențional, ridicată într-o cauză ce viza sancționarea unei instituții media pentru presupuse încălcări ale legislației referitoare la protecția datelor cu caracter personal.

Autorul excepției a invocat lipsa de claritate și previzibilitate a normei contravenționale, precum și existența unei ingerințe nejustificate în libertatea presei și în dreptul la informație. Curtea a reținut că sintagma „condițiilor de bază” reprezintă o normă de trimitere și trebuie interpretată în contextul Legii nr. 133/2011, în special în raport cu Capitolul II „Condițiile de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal”. Cadrul normativ permite persoanelor vizate să prevadă consecințele juridice ale conduitei lor și să respecte exigențele constituționale privind calitatea legii.

Totodată, Curtea a subliniat că utilizarea normelor de trimitere este o tehnică legislativă legitimă, recunoscută atât în jurisprudența constituțională națională, cât și în cea a Curții Europene a Drepturilor Omului.

În privința sintagmei „în toate cazurile”, Curtea a constatat că aceasta nu este ambiguă, ci indică posibilitatea aplicării pedepsei complementare tuturor subiecților contravenției.

În final, Curtea a reținut că argumentele referitoare la libertatea de exprimare și dreptul la informație țin de aplicarea legii în speța concretă și nu relevă o problemă veritabilă de constituționalitate, motiv pentru care sesizarea a fost declarată inadmisibilă.

Preluat și adaptat: legis.md.

JURISPRUDENȚA CtEDO

Cauza **Magherini și alții c. Italia (cererea nr. 32707/19)** vizează decesul unei persoane survenit în contextul unei intervenții a forțelor de ordine, ca urmare a imobilizării și menținerii acesteia într-o poziție ventrală (*prone position*) pentru aproximativ douăzeci de minute.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat cauza prin prisma obligațiilor statului prevăzute de articolul 2 al Convenției, atât sub aspect material, cât și procedural.

Sub aspect material, Curtea a reținut că utilizarea oricărei forme de forță care poate fi letală trebuie să fie strict proporțională și absolut necesară. În speță, autoritățile nu au demonstrat caracterul indispensabil al prelungirii imobilizării în poziție ventrală, o tehnică recunoscută ca prezentând riscuri semnificative pentru viață și sănătate.

Curtea a subliniat că, la momentul faptelor, ghidurile și instrucțiunile operative aplicabile nu ofereau indicații clare și adecvate privind utilizarea poziției ventrale și măsurile necesare pentru reducerea riscurilor. Lipsa de claritate a generat un cadru normativ deficitar din perspectiva protecției dreptului la viață.

De asemenea, Curtea a constatat că statul nu și-a îndeplinit

obligațiile pozitive în ceea ce privește formarea și instruirea agenților de aplicare a legii, astfel încât să le asigure un nivel înalt de pregătire pentru utilizarea, în condiții de siguranță, a unor tehnici de imobilizare potențial periculoase. Instruirea insuficientă a fost apreciată ca un element determinant care a contribuit la producerea rezultatului letal.

Sub aspect procedural, Curtea a reținut că investigația desfășurată ulterior decesului nu a îndeplinit cerințele de efectivitate impuse de articolul 2 din Convenție, întrucât nu a respectat criteriul independenței autorităților însărcinate cu ancheta. Această deficiență a compromis capacitatea procedurii de a stabili în mod complet circumstanțele morții și eventualele responsabilități ale agenților implicați.

În concluzie, Curtea a constatat încălcarea articolului 2 din Convenție, atât sub aspect material, cât și procedural. Aceasta reafirmă importanța existenței unui cadru normativ clar, a instruirii adecvate a forțelor de ordine și a unor mecanisme de investigare independente și eficiente în cazurile privind utilizarea forței de către agenții statului.

Preluat și adaptat: hudoc.echr.coe.int.

JURISPRUDENȚA CJUE

În **cauza C-748/24 Kotaňák**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a fost sesizată cu o cerere de trimitere preliminară privind interpretarea normelor Uniunii în materie penală și respectarea drepturilor fundamentale în procedurile preliminare. Procesul principal, aflat pe rolul instanțelor slovace, a început ca o procedură penală împotriva lui AC pentru infracțiunea de calomnie, în legătură cu postările online care conțineau afirmații considerate neadevărate și susceptibile să aducă prejudicii grave reputației unei persoane.

Instanța de fond a dispus, de două ori, încetarea procedurilor, apreciind că faptele invocate nu constituiau infracțiuni penale. În ambele situații instanța superioară a anulat aceste ordonanțe și a trimis cauza spre reexaminare, analizând concluziile de fapt și de drept privind caracterul penal al faptelor, fără a se pronunța asupra vinovăției inculpatului în urma administrării probelor.

Întrebarea prejudicială adresată Curții de Justiție ridică chestiuni de drept al Uniunii privind prezumția de nevinovăție și drepturile apărării, astfel cum rezultă din articolul 48 (1) din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în corelație cu articolele 4 (1) și 6 (1) din Directiva (UE) 2016/343, care consolidează anumite aspecte ale prezumției de nevinovăție și ale dreptului de a fi prezent la proces în procedurile penale. Instanța de trimitere solicită să se precizeze dacă aceste dispoziții, împreună cu principiul proporționalității și cu drepturile apărării (articolul 48 (2) din

Cartă), interzic unei instanțe superioare să includă, în motivarea hotărârii sale, constatări detaliate de fapt și de drept care prezintă suspectul sau inculpatul ca fiind implicat în fapte penale, în etapa de apel și înainte de soluționarea cauzei pe fond, inclusiv formularea unor concluzii asupra probelor.

CJUE a statuat că instanța de apel nu poate depăși cadrul controlului jurisdicțional propriu acestei etape procedurale prin formularea unor aprecieri care prezintă persoana cercetată ca fiind autor al unei infracțiuni, întrucât astfel de constatări sunt susceptibile să încalce prezumția de nevinovăție și să afecteze în mod ireversibil poziția procesuală a inculpatului în fața instanței de fond.

Curtea a subliniat că, deși instanțele superioare pot verifica legalitatea și temeinicia formală a deciziilor atacate, acestea trebuie să evite orice formulare care ar putea fi percepută ca o anticipare a vinovăției, în lipsa unei examinări complete a probelor și a respectării dreptului la apărare. Hotărârea reafirmă importanța separării clare între fazele procedurii penale, precum și a consolidării garanțiilor procesuale fundamentale, în conformitate cu standardele dreptului Uniunii.

Preluat și adaptat: eur-lex.europa.eu.

NOUTĂȚI ÎN BIBLIOTECA INJ

Biblioteca Institutului Național al Justiției a fost completată cu un nou titlu: „*Prezumția de nevinovăție – principiu fundamental al procesului penal*”, elaborat de Iulia Bria. Cartea analizează, într-o manieră clară și aplicativă, principiul prezumției de nevinovăție, evidențiind importanța asigurării unui proces penal echitabil. Lucrarea examinează cadrul normativ național, corelațiile cu standardele internaționale, în special cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și prezintă aspecte practice relevante pentru aplicarea acestui principiu în activitatea judiciară și de urmărire penală.

Autoarea pune accent pe necesitatea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, oferind repere teoretice și soluții practice pentru judecători, procurori, avocați și alți profesioniști implicați în procesul penal.

Actualitatea temei este determinată de rolul esențial al prezumției de nevinovăție în protejarea statului de drept și în consolidarea încrederii publice în sistemul de justiție. În acest context, lucrarea constituie un suport valoros atât pentru practicienii dreptului penal, cât și pentru cei angajați în procesul de formare profesională continuă.

Lucrarea poate fi consultată la Biblioteca Institutului Național al Justiției, în cadrul fondului de carte dedicat dreptului penal și procedurii penale.

OPORTUNITĂȚI DE FORMARE

Institutul Național al Justiției aduce în atenția beneficiarilor săi o nouă oportunitate de formare profesională, oferită de **Academia de Drept European (ERA)** din Trier, Germania, în cadrul Programului CERV al Uniunii Europene.

[Seria de seminarii privind dreptul UE în materie de nediscriminare](#) vizează aplicarea Directivelor 2000/78/CE și 2000/43/CE și abordează discriminarea pe criterii de rasă, vârstă, dizabilitate, religie și orientare sexuală.

Locul, perioada și regimul lingvistic al seminarelor:

Utrecht – 20-21 aprilie 2026, limba de desfășurare: engleză.

Lublin – 17-18 septembrie 2026, limbile de desfășurare: engleză/ucraineană.

Lisabona – 26-27 octombrie 2026, limbile de desfășurare: engleză/portugheză.

Cheltuielile de cazare (două nopți) sunt asigurate de ERA, iar costurile de deplasare pot fi rambursate în limita a 450 EUR.

Participanții vor efectua individual aranjamentele de călătorie ulterior confirmării participării de către ERA.

De asemenea, ERA oferă **20 de locuri gratuite** judecătorilor și procurorilor din Republica Moldova pentru participarea online la activități de instruire selectate ([lista cu activități de instruire](#)).

Documentul conține informații privind tematica instruirilor, perioadele de desfășurare a acestora, precum și paginile web aferente fiecărei activități (cu link-uri active). Paginile individuale ale fiecărei activități vor fi actualizate periodic de către organizatori.

Fiecare persoană poate participa doar la o singură activitate. Certificatele de participare vor fi eliberate la cerere, în baza monitorizării participării.

Prima activitate din această listă este programată pentru **4 februarie 2026**.

Doritorii sunt rugați să transmită, până la **25 ianuarie 2026** (pentru formările selectate din [lista cu activități de instruire](#)), și până la **6 februarie 2026** (pentru seria de [seminarii privind dreptul UE în materie de nediscriminare](#)) un e-mail la adresa cezara-elena.polisca@inj.gov.md cu următoarele informații:

- activitatea selectată și perioada;
- numele și prenumele;
- funcția și instituția;
- CV-ul actualizat;
- datele de contact.

Notă! Înregistrările la activitățile oferite de ERA se fac prin intermediul Institutului Național al Justiției.

În cazul imposibilității de participare, vă rugăm să ne informați din timp pentru a asigura utilizarea eficientă a locurilor disponibile.